

Tjänsteställe, handläggare
Regionkansliet, Tommy Larserö

Sammanträdesdatum
2022-08-31

FöredragningsPM
Dnr: 21RS10593

Organ
Regionstyrelsen

Svar på motion från Mats Gunnarsson (MP), Monika Aune (MP) och Fredrik Persson (MP) om att förbättra för finsktalande i regionen

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att motionen ska anses besvarad.

Sammanfattning

Miljöpartiet har inlämnat en motion där de föreslår regionfullmäktige besluta att ge regionledningen i uppdrag att skyndsamt förbättra Region Örebro läns kommunikation för finsktalande på hemsidorna och i andra kanaler, att finsktalande ska ha möjlighet att få information av finsktalande personal via 1177 samt att skriftlig information ska göras tillgänglig på vårdcentraler och sjukhus i de kommuner som ingår i finsktalande förvaltningsområde.

För hälso- och sjukvårdsinformation är 1177.se navet i kommunikationen. Det är alla regioners gemensamma webbplats med råd om vård som administreras av en nationell redaktion i samarbete med webbredaktörer och innehållsgranskare i hela landet. På 1177.se finns grundläggande information på finska om bland annat covid-19, regler och rättigheter, tänder och egenvårdsråd. Det är också på 1177.se som Region Örebro län vill arbeta vidare med att ta fram mer finskspråkigt innehåll gemensamt med övriga regioner.

I våra övriga kanaler fungerar Region Örebro läns riktlinje för översättning vägledande för vad som ska översättas. Enligt den har finska en särställning då Region Örebro län är finskt förvaltningsområde, och översättning till finska ska alltid särskilt beaktas vid översättning. Finska är också listat bland de språk som ska prioriteras vid översättning.

Samrådsgruppen för Sverige Finska föreningar i Örebro län har diskuterat hur

Tjänsteställe, handläggare
Regionkansliet, Tommy Larserö

Sammanträdesdatum
2022-08-31

FöredragningsPM
Dnr: 21RS10593

information/kommunikation till finsktalande kan förbättras inom Region Örebro län. 1177 upplevs som en bra informationskanal men man önskar att ännu mer information översätts till finska.

Samrådsgruppen men framförallt föreningarna i länet tar initiativ till olika aktiviteter som bidrar till att samhällsinformation och annan information kommer ut på finska. Ett exempel som Samrådsgruppen tillsammans med kommunerna genomfört under våren 2022 är en föreläsningsserie på finska kring hälso- och sjukvårdsfrågor.

Den sammanvägda bedömningen är att samordning kring översättning även fortsättningsvis bör ske gemensamt med övriga regioner inom 1177-samarbetet.

Erbjuda möjlighet att få information på finska av finsktalande personal via 1177 är inte en fråga som Region Örebro län själva kan lösa utan måste lösas nationellt eller att många regioner samverkar.

Bedömning

I Sverige finns fem stycken minoritetsspråk varav finska är ett. Orsaken är det stora antalet inflyttade från Finland under olika delar av historien och våra nära band till grannen i öster. Region Örebro län och sex av länets kommuner är inräknade i finskt förvaltningsområde.

Miljöpartiet har inlämnat en motion till regionfullmäktige där de föreslår regionfullmäktige besluta att ge regionledningen i uppdrag att skyndsamt förbättra regionens kommunikation för finsktalande på hemsidorna och i andra kanaler, att finsktalande ska ha möjlighet att få information av finsktalande personal via 1177 samt att skriftlig information ska göras tillgänglig på vårdcentraler och sjukhus i de kommuner som ingår i finsktalande förvaltningsområde.

Kommunikationsstaben har utrett frågeställningarna och beskriver i sin utredning vad som görs och vilket strategi man har kring översättningar på bland annat finska.

För hälso- och sjukvårdsinformation är 1177.se navet i kommunikationen. Det är alla regioners gemensamma webbplats med råd om vård som administreras av en nationell redaktion i samarbete med webbredaktörer och innehållsgranskare i hela landet. På 1177.se finns grundläggande information på finska om bland annat covid-19, regler och rättigheter, tänder och egenvårdsråd. Det

Tjänsteställe, handläggare
Regionkansliet, Tommy Larserö

Sammanträdesdatum
2022-08-31

FöredragningsPM
Dnr: 21RS10593

är också på 1177.se som Region Örebro län vill arbeta vidare med att ta fram mer finskspråkigt innehåll gemensamt med övriga regioner.

I våra övriga kanaler fungerar Region Örebro läns riktlinje för översättning vägledande för vad som ska översättas. Enligt den har finska en särställning då Region Örebro län är finskt förvaltningsområde, och översättning till finska ska alltid särskilt beaktas vid översättning. Finska är också listat bland de språk som ska prioriteras vid översättning. Under pandemin har exempelvis mycket information översatts och finska har varit ett av de språk som vi översatt till.

Region Örebro län har haft sjukvårdsrådgivning på finska under ett år på försök efter önskemål från vår sverigefinska samrådsgrupp, med start i september 2018. Detta via företaget Medhelp som använde sig av finsktalande sjuksköterskor med svensk sjuksköterskelegitimation för att bemanna tjänsten. Tjänsten var igång mellan klockan 8-12 under vardagar till en kostnad av 10 000 kronor per månad, plus 78 kronor per besvarat samtal. Samma avtal användes samtidigt också av Region Stockholm och Region Sörmland.

Första halvåret gjordes mellan 3 och 14 samtal per månad, under några senare månader ringdes inga samtal in. Efter ett år förlängdes inte avtalet, dels för att upphandlingsförfarandet ändrades, dels på grund av att det bedömdes som dyrt i förhållande till hur mycket det användes.

I dagsläget är bedömningen från verksamhetschefen och enhetschefen för 1177 i Region Örebro län, att det är ogörligt att rekrytera för att upprätthålla sjukvårdsrådgivning på annat språk än svenska. Verksamhetschefens bedömning är att en sådan tjänst måste lösas i ett större samarbete, helst på nationell nivå. Idag kan tolk erbjudas när kommunikationen med inringaren inte fungerar på svenska.

Skriftlig information till vårdcentraler och sjukhus tas fram utifrån behov. Tryckt material riskerar att snabbt bli inaktuellt och utvecklingen går mot mer och mer digital information där 1177.se är en samlingsplats för hälso- och sjukvårdsinformation.

När skriftligt material är aktuellt följs Region Örebro läns riktlinje för översättning. Enligt den är finska ett av de språk som ska översättas till när behov av översättning finns. Under pandemin har mycket information översatts och finska har varit ett av de språk som vi översatt till.

Samrådsgruppen för Sverige Finska föreningar i Örebro län har diskuterat hur information/ kommunikation till finsktalande kan förbättras inom Region

Tjänsteställe, handläggare
Regionkansliet, Tommy Larserö

Sammanträdesdatum
2022-08-31

FöredragningsPM
Dnr: 21RS10593

Örebro län. 1177 upplevs som en bra informationskanal men man önskar att ännu mer information översätts till finska. Föreningarna vill också framföra att regionen beaktar att det finns grupper i samhället som inte har datorer. Samrådsgruppen men framförallt föreningarna i länet tar initiativ till olika aktiviteter som bidrar till att samhällsinformation och annan information kommer ut på finska. Ett exempel som Samrådsgruppen tillsammans med kommunerna genomfört under våren 2022 är en föreläsningsserie på finska kring hälso- och sjukvårdsfrågor.

Den sammanvägda bedömningen är att samordning kring översättning även fortsättningsvis bör ske gemensamt med övriga regioner inom 1177-samarbetet. För att kunna erbjuda information på finska av finstalande personal på 1177 behövs en samverkan på nationell nivå.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Beslutet har inga direkta konsekvenser utifrån miljö-, barn-, och jämställdhetsperspektiven.

Ekonomiska konsekvenser

Om förslaget i motionssvaret genomförs kommer det kunna få viss ekonomisk konsekvens bland annat om någon finstalande med hälso- och sjukvårds-kompetens ska anställas för information och rådgivning.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen den 31 augusti 2022.

Förslag till svar.

Motionen.

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionfullmäktige